

Eso de două ori in septimana:
Joi-a si Duminec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
" diugetate de anu . . . 3 fl. v. a.
" patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
" diugetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopesca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiunilor se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Din Scrierile santului Ioanu Gura de auru.

Noe omilii despre pocaintia.

Omilia II.

Machnirea regelui Achabu. — Profetulu Ion'a.

Cuprinsu: Se dau mai multe cai catra pocaintia. Santulu Chrysostomu desfasura mai pre largu trei: 1. „Marturisirea pecatului.” — Davidu si in opusetiune Cainu; 2.) Deplangerea pecatului — regele Achabu. — 3.) Umilinti'a — Vamesiulu in biserica — in opusetiune cu Fariseulu. Santulu Paulu.

1. Ati vedutu in Duminec'a trecuta lupt'a si invingerea? Lupt'a satanei si invingerea lui Cristosu? Veditu-ati catu a fostu penitenti'a de preamarita si cumu nu a potutu satan'a sustiene acesta lovitura, ci s'a infricatu si a tremuratu? Pentru ce te temi, o! satana, candu penitenti'a este glorificata? Pentru ce suspini? Pentru ce te infrici? Pre dreptu numai si intru adeveru, dice elu, suspinu si me turburu: acesta penitenti'a mi-a rapitu arme puternice! Si cari sunt acele arme? Muierea pecatosa, vamesiulu, lotrulu si pre vatematoriulu de Ddieu. Asia, de siguru; penitenti'a i-a rapitu multe arme chiar sanctuariulu i l'a surpatu; prin penitenti'a a primitu o lovitura mortale. Tote acestea, le vei cunoce, iubituulu meu din ceea decurendu ce a aretatu esperinti'a. Si ore pentru ce nu folosimu acesta adunare? Pentru ce nu ne adunamu in tote dilele in biserica si se facemu penitenti'a! De esti peccatosu, dute in biserica ca se-ti marturisesci peccatulu; de esti dreptu erasi mergi acolo ca se nu pierdi dreptatea, fiindca pentru amendoue, biserica este limanu. Esti unu peccatosu? Nu despera, ci mergi acolo si te arata ca unu penitentu. Ai peccatuitu? Di catra Ddieu: Dohne peccatuit'am. Caci ce ostenela este, ce incunjuru, ce astringere ce necesitate, a dice eu am peccatuitu? Seu credi ca in casu candu nu te marturisesci de peccatosu nu vei ave pre satan'a de pirsu? Previne-lu si rapesce-i onorea! fiindca onorea lui intru aceea sta caci este acuatoru. Pentru-ce nu-lu previni pre acel'a, pentru ce nu-ti marturisesci peccatulu si pentru ce nu te curatiesci de acel'a candu tu sci ca ai unu acuatoru, care nu pote se taca?

Ai peccatuitu? Mergi in biserica si di catra Dumne-dieu: Dohne am peccatuitu. Nu ceru dela tine nimicu alta decatu acesta; fiindca Is. scriptura dice? „Marturisesce-ti peccatulu ca se te indreptezi. Marturisesce-ti peccatulu ca se-lu esterminezi pre acel'a. — Acesta nu consta ostenela; nu se receru cuvinte multe nici spesari de bani nici alte de felulu acest'a. Di unu cuventu, si fii fora de grige facia cu peccatulu: di numai: Am peccatuitu. Dara cum se pote, va dice cineva, ca eu se stergu peccatulu deca lu-voi marturisi mai antai? Amu in s. scriptura unu omu, care l'a marturisu si l'a stersu si unulu care nu s'a marturisu si a fostu condamnatu. Cainu, cuprinsu de invidia, ucide pre fratele seu Avelu, asia catu omorulu a urmatu nemidilocitu invidiei; fiindca elu luandu pre

fratele seu la campu afara, l'a omoritu. Si ce vorbesce Ddieu catra elu? „Unde e fratele teu Avelu?” Celu atotu sciutoriu nu a intrebatu ca si candu nu ar fi sciutu ci ca se atraga pre omoritoriu la penitenti'a. Caci elu nu i-a pusu acesta intrebare din nesciintia, a documentatu: „Unde e fratele teu Avelu.” Cainu response: Nu sci, sum eu paditoriu preste fratele meu? Bine. Tu nu esti paditoriu, dara pentru ce esti omoritoriu? Tu nu l'ai paditu, asia dara pentru-ce l'ai ucisu? Acesta o vei marturisi-o. Dara esti culpabile, pentru ce nu l'ai papitu. Ce a disu asia dara Ddieu catra dinsulu? „Viersulu sangelui fratelui teu striga catra mine din pamentu.” Elu i arata crim'a si lu-pedepsesce, nu atat'a pentru omoru. decatu pentru nerusinare. Pentruca Ddieu nu uresce atat'a pre celu ce pacatuesce, decatu pre celu impertinentu. Elu nu a mai primitu pre Cainu, candu a pasitu la pocaintia fiindca nu si-a marturisu indata peccatulu. — Pentruca ce a disu Cainu? „Peccatulu meu este mai mare decatu se mi se pota iert'a.” — Ca si candu ar voi a dice: Am comisu unu peccatu mare; nu sum vrednicu vietiei. Si ce a disu Ddieu catra elu? „Suspinaudu si tremurendu vei fi pre pamentu” si i-a impusu o pedepsa aspra si grea. Eu nu te ucidu ca nu cumva adevेरulu (acestei invetiaturi) se se dea uitarei, ci ca se te facu de lege si ca toti se pota ceti: *ca asia nenorocirea se devina mam'a intieptiunei.* Si Cainu a ratacitu incoce si in colo, o lege via, o columna amblatore, carea tacundu a avutu o voce mai puternica ca o trompeta. Nime, striga acelu viersu, se nu faca aceea, ca se sufera asemenea. Elu a fostu pedepsitu, fiindca a fostu impertinentu; si a fostu condamnatu pentru peccatu fiindca, desi documentatu pana la evidenti'a, totusi nu l'a recunoscutu nici marturisu caci deca l'ar fi marturisu spontaneu, l'ar fi si sufocatu numai decatu. —

2. Ca tu inse se inveti a fi cu atentiune (se aibi grige) facia cu ce s'a intemplatu aceluia, asculta cum unu altulu care si-a marturisu indata peccatulu l'a si estermnatu. Se revenimu la regele si profetulu Davidu. Eu inse mai bucurosu lu-numescu profetu fiindca elu ca rege a domnitu numai in Palestina, dara ca profetu pana la marginile rotogolului pamentului. Domni'a lui a tinentu numai unu timpu scurtu, ci gur'a lui profetica a esprimat cuvinte nemuritoare. Mai bine se se intuneca soarele, decatu cuvintele lui Davidu se se respunda cu uitarea. Davidu cadiu in adulteriu (preacurvia) si omoru; fiindca, se dice elu a vedutu o femeia frumoasa candu se scald'a, si aprinduse de dragoste catra deasa, a dusu in deplinire, ce si-a propusu. Si profetulu jace in adulteriu; margaritariulu in tina. Insa totu nu cunoscea ca a peccatuitu; atatu de tare a fostu adormitu de patima. Pentruca deca conducatoriulu s'a datu betiei carulu cure (ese repede) afara de ordine; ce este inse conducatoriulu si carulu, aceea este sufletulu si trupulu. Candu sufletulu s'a intunecat si corpulu se rostogolesce in noroiu; caci catu timpu conducatoriulu (carasiulu) sta desceptu, carulu face calea

sa cum se cade. Déca acel'a a slabitu din putere, si numai e in stare a tiené franele indata se vede, cà si carulu e in periclu. Togmai asia se intempla si cu ómenii. Pre câtu timpu sufletulu este sobriu (treazu) si priveghindu, si trupulu este curatu. Indata ce inse sufletulu s'a ingreuiatu si trupulu se rostogolesce in noroiu si placere.

Ce a comisu Davidu? Adulteriu (preacurvia); elu inse nu a cunosentu si nici nu a fostu reprobato de nime. Si inca acést'a s'a intemplatu candu erá intru o etate inalta ca tu se inveti din acea, cà chiar nici etatea nu-tie profitabile (de folosu) déca esti lasiu; si érași, cà nici tineréti'a ti-e spre stricatiune, déca folosesci grigi'a cuviintiósá. Pentru cà conduit'a vietiei nu depinde dela etate, ci virtutea este intru adevéru unu eflusu alu deliberarei. Càci Danielu candu numerá 12 ani erá deja judecatoriu, éra betranii cei vechi de dile, au escugetatu o portare impudica (rusinatoria necurata); si precum acestor'a nu li-a folositu etatea nimicu, asia aceluia nu i-a adusu nici o stricatiune, si ca tu se cunosci, cà faptele nobile nu se computa dupa etate ci dupa deliberare (simtiementu, afectu,) asia cugeta: Davidu se aflá togmai in acea etate inalta si totusi cadiu in adulteriu, comise unu omoru si erá astfeliu de afectionatu, câtu nu-si cunoscea pecatulu; càci conducetoriulu, sufletulu, erá ametitu de neabstinentia. Ce face asiadara Ddieu? Tramite la elu pre profetulu Natanu. Profetulu vine la profetu càci togmai asia se intempla, si la medici. Déca unu medicu se bolnăvesce, are lipsa de altulu. Togmai asia a fostu si aci: Unu profetu comite unu peccatu, si unu profetu este care i aduce medicamentulu. Natanu vine deci la elu; elu nu i face indata imputari si nu dice: Tu criminalule, profanatoriule, adulterule si omoritoriule! Ddieu te-a încarcatu cu atâte onori, si tu ai calcatu poruncile lui in petióre. Nu de acestea i dice lui Natanu, ca se nu lu-faca mai nerusinatu, càci déca descoperi peccatulu, atunci peccatosulu se atitia spre o mai mare nerusinare. Natanu vine la elu, i enaréza o istoria escugetata si dice: „Am se-ti aducu o para, o! rege. A fostu unu omu avutu, si érași unulu seracu; celu avutu avea multe oi si vaci, celu seracu inse posiedea numai o singura oitia, carea bea din paharulu lui si manc'a depre mės'a lui, si dormea la sinulu lui.“ — Aci insémna acést'a iubirea barbatului catra femeia. — „Dara venindu-i omului celui avutu unu óspe, voi se crutie oile sale proprii si luandu oi'a omului celui seracu o junghia.“ Vedi cum imbraca acést'a naratiunea si ascunde cutitulu sub spongia? Acum óre ce a disu regele la aceea? In credinti'a, cà elu judeca preste altulu, si-a facutu fórte iute sententi'a; pentrucà asia facu ómenii: ca se judece asupra altor'a iute sunt la dispuetiune (de indemana) si forméza decisiuni severe si le exprima. Si ce dice Davidu? „Viu este Domnulu, acelu omu este fiulu mortii, si oi'a o va resplati inpatratu.“ Ce a facutu Natanu? Elu nu a mai amanatu multe óre spre a duce trasur'a (brasdea) cu blandetia, ci o trase curmedisiu si taiá in cea mai mare iutiéla, ca nu cumva se-i rapésca simtiulu omorului: „Tu esti barbatulu, o rege!“ Ce a disu Davidu! „*Eu am peccatuitu in protiv'a Domnului.*“ Elu nu a disu: Cine esti tu, ca se me acuzi pre mine? Cine te-a tramisu se vorbesci asia francu? cu ce cutesare ai facutu acést'a? Nu, elu nu a vorbitu atari cuvinte, ci a recunoscutu peccatulu. Si ce dice? Eu am peccatuitu in protiv'a Domnului? Ce dice acum Natanu catra elu? „*Si Domnulu a luat peccatulu teu;*“ tu singuru ai judecatu, eu te dispensez de pedépsa; ai facutu o marturisire sincera si asia ai estermnatu peccatulu; tu ti-ai exprimat judecat'a, eu mi retragu pre a mea.“ Vedi acum cà s'a inplinitu, ce stá scrisu „Spune tu foradelegile tale ca se te indreptezi.“ — Si ce lucru cu ostenála este a-ti marturisi mai antaiu peccatulu? (Va urmá.)

Pusetiunea ierarchiei serbesci in trecutu vis-a-vis de biseric'a romana.

Suferintiele seculare, ce au apasatu poporulu romanu si au intunecatu orizontele vietii lui, erau aprópe se-i altereze pana si esistinti'a nationala déca in momintele cele grele biseric'a nu i servea de anghira tare si nemiscata. Politicesce romanii dela inceputu au fostu desbinati in multe parti — cea mai mare nefericire a loru — insa unitatea bisericésca ii tienea in strinša legatura. Cei din Daci'a superióra (Transilvani'a, Crisian'a, Témisian'a si Maramuresiu) in tóte impregiurarile apasatorie au statu uniti sub ierarchi'a bisericésca propria a loru nationala si independenta.

A trecutu prin multe fase si nenoróciri acésta ierarchia betrana, dar' cu tóte acéste caracterulu nationalu si canonicu l'a sciutu sustienea chiar si in timpurile vi-foróse, si l'a sustienutu panacandu unu Éfialte in persón'a apostatului metropolitu Atanasiu nu deschise portile bisericiei, ca inimiculu se intre liberu si dupa placu in sanctuariulu ortodocsiei romanilor! Uni'a dede lovitura de mórte ierarchiei romane si betranei metropolii transilvaniane!

Bate-voiu pastoriulu si se va resipi turm'a! Ce alta potea acuma se urmeze dupa uni'a lui Atanasiu, decátu respirea poporului credintiosu? Elu remase ca o turma fora pastoriu in midiloculu periculeloru amenintatórie; remase parasitu de archipastoriulu ce jurase naintea lui Ddieu cà si-va pune sufletulu pentru oile sale! Elemintele ostile esistintiei lui nationale ilu luase de tóte partile. Dar' man'a provedintiei l'a mantuitu cum ónióra mantuise si pre Daniulu din gurile leiloru.

In timpulu acést'a de agonia generala si plinu cu totu feliulu de calamitati si resbele sangeróse, in Ungaria se intemeiá o nóua ierarchia bisericésca a serbiloru veniti de preste Dunare. Evenemintulu acést'a istoricu negresitu va trebui se cuprinde loculu meritatu si in colónele istoriei nóstre bisericesci, pentrucà suvenirile trecutului fie si amare, ele ni procura câteodata unele mominte dulci si de placere. Pusetiunea ierarchiei serbesci vis-a-vis de biseric'a romana, multi dicu se fia fostu mai periculósá si mai destructória pentru desvoltarea nationala ca orice in lume.

Nici esagerandu dar nici tainuindu, adevéru e, cà ierarchi'a serbésca a abusatu multu de pusetiunea sa. Scaunulu metropolitanu alu Romaniloru fiindu in vacantia datorit'a nóuei ierarchii ortodocse erá sè se ingrigésca si pentru veduvit'a metropolia romana si in eparchiele aceleia se constitue dupa necesitate preoti si Episcopi. Acést'a datorintia escurge din principiulu federativu proclamatu de biseric'a ortodocsa universalá. Cea ce nu alteréza de felu institutiunile canonice si spiritulu nationalu in care trebuiescu infintiate singuraticele metropolie. Insa detorinti'a ierarchiei serbesci mai erá inca, ca se aduné turm'a risipita si se-o impreune érași sub capu nationalu bisericescu, nu in sa ca se-o apase si atraga sub juridictiunea sa. Éta peccatulu mare a ierarchiei serbesci comisu facia cu romanii.

Cu adevératu, intre romani si serbi, au esistatu unele raporturi si nainte de infintiarea nóuei ierarchii serbesci si anume dela nefericit'a batalia din campulu mierleloru. In acésta lupta tienuta cu turcii, cadiendu si despotulu Serbiei Lazaru, multi serbi de gróz'a si furi'a turciloru trecura mereuasiu in Ungari'a. Romanii ii-au primitu in patri'a si biseric'a loru, ca pre toti veneticii, cu ospitalitate, nici gandindu cà acesti ortodocsi canduva pre ei se-ii stapanésca in bisericá, dar nici au manifestatu ei delocu dorintia pentru o viétia bisericésca de sine statatoria, probabilu pentrucà in acele timpuri romani inca se servéu in

biserica de limb'a vechia slavéna, unu castigu si avanta-
giu fórte mare pentru serbii emigranti. 1)

Astufeliu aceste colonii, numite antecernoviciane, for-
mara viétia bisericesca comuna cu romanii. Privilegiile ce
au capetatu dela regii Sigismundu si Ladislau alu cincelea
preciséza numai relatiunile loru de dreptu cetatienescu ne
facendu nici cea mai mica amintire despre referintiele bi-
sericesci. Chiar in legea dela 1481 adusa de regele Ma-
thia nu se dice alta decâtu cà: „serbii si alti schismatici
se nu fie constrinsi a dá dieciuéla.“ Viéti'a loru ierar-
chica se incepe numai la an. 1690, candu sub conduce-
rea patriarchului din Ipecu, Arseniu Cernovicu, venira in
Ungari'a cam la 36,000 familii serbesci.

Ierarchi'a bisericeii romane pe atunci erá inca in stare
normala. De pe scaunulu metropolitanu din Transilvania gu-
verná metropolitulu Teofilu alu III avendu mai multe
Episcopii sufragane. Sub acestu metropolitu însa se
fecera primele incercari de a uniá pre romani; me-
tropoli'a romana in adevéru decliná catra mormentu.
Si póte cà presimtiulu acestei nenorociri indemnase pre
capii dieceseloru romane din partile ungaro-banaticé a
gravitá totu mai tare spre Carlovétiu. Asia erá starea
poporului romanu in ácelu timpu nefericitu. Elu stá intre
dóue focuri. Déca intrigile jesuitoru nu-lu potura ade-
mení se primésca uni'a, elú trebuí acum, ca se-si conser-
ve legea stramosiéscá, a se supune de sine ierarchiei
serbesci. Dicu, cà romanii de sine s'a supusu, pentrucá
nici intr'o diploma data serbiloru, despre ei nu se pome-
nesce, ci tóte vorbescu numai de ginteá Rasciana, de serbi.
Este adevératu cà in diplom'a leopoldina din a. 1695,
la propunerea patriarchului Cernovicu, se recunósce drep-
tulu Episcopiloru: Isai'a Diacovicu, 2) alu Temisiorei-Ieno-
polei, alu lui Eufremu Veniaminu din Orade si altii, de
a functiuná in diecesele loru; dar din acést'a patriarchulu
Cernovicu nu si-a potu arogá nici unu dreptu asupra
bisericeii romane. (Va urmá.)

I M N U

La mormentulu Marelui Andreiu:

(Poesi'a de Z. Boiu, melodi'a de D. Cuntianu.)

1. Romanime multu cercata,
Pune doliu inoitu
Cà perdu-si o stea din ceriu-Ti,
Pre Andreiu Metropolitu!
Da, Andreiu întâiu chimatulu,
Da, Andreiu aduncu oftatulu,
Ce ca viéti'a-si Te-a iubitú, —
Ah, Andreiu a adormitu!
2. Viéti'a Lui de fapte'nalte,
Ca diamante, siru de siru;
Mórtea lui in suferintie,
Mórtea santa de martiru!
Unde-su lacrimi, unde-i jale,
Juste, cum suntú ale tale?!
Unde e alu loru finitu? —
Ah, Andreiu a adormitu!

1) La anulu 1489 despotulu Serbiei *Georgiu Brancovicu*, dupa ce scau-
nulu seu domnescu a caditu in potestatea turciloru, urmaritu si de o parte din
serbi s'a retrasu in cetatea Vilagosiului la carea apartienéu 110 comune din
comitatele: Aradu si Zarandu. Vilagosiulu, între alte tienuturi Ungurene, in po-
tatea tractatului incheiatu la 1426 între Regele Ungariei, Sigismundu si despo-
tulu Serbiei Stefanu — inca erá dominiu alu despotiloru Serbiei. (L. Szalay in
opulu tit. „Szerb telepek“)

Se dá cu socotéla cumca remasitie din coloniele asiediate aici sub G.
Brancovicu si sub fiulu si urmatorulu seu in domnia despotulu, Stefanu Brancovi-
ci — ar fi serbii de pe langa muresiu si giurulu Aradu, mare parte romani-
sat.

2) In diplom'a leopoldina se dice: „constituti per eum episcopi“ între cari
se pune si Isaiá Diacovicu, cela ce precum se scia la a. 1690 candu a venitu pa-
triarchulu Cernovicu erá deja Episcopu in Ienopolea (Borosineu.) Cum dara a
potutu ca Isaiá Diacovicu se fie fostu constituitu episcopu de patriarchulu Cer-
novicú? Se vede, cà zelosulu patriarchu, voiá chiar si a fortiá pe romani încátu
ei ar fi facutu opusetiunó.

3. O! Parintele 'ndurarei,
Celu-ce totulu carmuiesci,
Care si 'n cercari profunde
Totu-déun'a ne iubesci, —
Pre Andreiu lu-odihnesce,
Unde viéti'a infloresce!
Nemoria si-a gatitu:
Da, Andreiu Tu n'ai muritu!

VARIETATI.

* Parintele protopopu, vicariu-presiedinte la consistoriulu
nostru din Orade, *Ioanu Metianu*, dorindu a cunósce mai de-
aprópe starea si relatiunile poporului romanu din districtulu con-
sistorialu, precum ni se scrie, in 23 Iuniu st. v. fece visitatiune
in tóte comunele din tienutul Crisiulu repede, findu pretutin-
denea primitu cu mare bucuria din partea poporului, carele mis-
catu adencu de cuvintele si povetiele parintesci ale santiei sale,
cu indeobsee cunoscut'a-i sinceritate, dicea: „Dómne traiesce-lu la
multi ani!“

* Unu corespundinte dela Crisiulu-repede dlu, I. V. ni de-
scrie pe largu atitudinea clerului unitu din partile Oradii si tur-
burarile ce acelasi cleru face in poporulu romanu ortodocsu. In
specia amintesce despre unu preotu unitu din vecinatatea sa cu
numele Ajaky János, carele in orbi'a sa papista, nu se rusinéza
nici chiar in tergurile Oradii a se face misionariulu papismului
si alu propagandei uniate. Intru adevéru acést'a e politeti'a, ca-
rea numai dela clerulu unitu celu prea invetiatu si prea luminatu
se póte asteptá! Corespundintele nostru accentuédia: ar fi tim-
pulu supremu, ca dandu mana cu mana, se fimu frati sinceri cum
a voitu Ddiu si pastrandu curatian'a cugetului, se tragemu velu
peste ranele dintrecutu si se ni deschidemu odata mintea, cáci
numai in *mintea* si in *fratietatea* nóstra se vor implini cuvintele
mantuitorului si „va fi o turma si unu pastoriu“ ér dogmele
totu mai multu ne vor instrainá de catra olalta.

× *Influinti'a berii falsificate asupra sanetati.* Se credu fórte
adese fora influentia asupra sanetati beuturi séu alimente care
i sunt fórte vatematóre. Nu este póte nici unu berariu séu birta-
siu care se cugete a alterá sanetatea consumatoriloru adaugendu
apa la berea ce vendu, si cu tóte aceste acést'a operatiune face berea
amara si vatamatóre, astu-feliu cà cea slaba de natura e mai bu-
na decâtu cea tare careia i se adauge apa. Pentru a se asigurá,
sè se faca o esperintia fórte usióra. Sè se lese a se evaporá la
aeru, pe o farfuria, pucina bere pana candu va remanea numai
o mica cuantitate de materia siropósa. Déca se gusta din acést'a
drojdia, nu va fi amara, si punenduse pe ochiulu unei mftie, pu-
pil'a nu se va dilatá, proba, cà nu contine nici unu narcoticu.
Sè se ia apoi din aceeași bere o alta cuantitate amestecata cu
a patra parte apa limpede, si sè se lase a se evaporá in acelasi
modu, drojdi'a va fi fórte amara si va dilatá fórte tare pupil'a
ochiului mftiei. Adaosulu de apa n'a slabitu berea, ci din contra
a maritu efectele sale alcolice. De unde vine acést'a? De acolo
cà ap'a ce se intrebuintiéza spre a castigá mai multu lucréza ca
reactivu asupra narcoticului ce contine zaharulu ordiului maci-
natu. Berariulu crediendu póte inocentu midiloculu la care a
avutu recursu, schimba berea buna intr'unu licidu produceru de
somnu, amaru si vetamatoru sanetati. Elu dá drumulu principiu-
ului veninosu ce contine hémeliulu si care, amestecatu cu zaha-
rulu ordiului, este cu totulu inocentu. Lacomia castigului schim-
ba astfelu o beutura placuta intr'unu licidu vetamatoru saneta-
tii publice.

+ *Adevératulu munte Sinai.* Diarele anglese au datu o no-
titia care a escitatu o mare curiositate printre orientalisti, aceea
cà doctorulu Beke ar fi descoperitu, intr'o caletoria récenta, ade-
veratulu munte Sinai. Invetiatulu caletoru erá convinsu cà tradi-
tiunea se incelase ficsandu positiunea muntelui Sinai la Sudulu
peninsulei care, ca o prelungire a Palestinei inaintéza in marea
Rosia si e incunjurata de o parte de acést'a mare si de alta de
golfulu Akaba. Inca si alti invetiati erau in indoieála déca inaltu-
lu munte, caruia se dá inde-comunu numele de Sinai, este acelu
pe care Moise se duse se primésca tablele legii. Se dicea cà ade-
veratulu munte Sinai trebuia se fie la o distantia de 70 mile de
acelu recunoscutu de toti geografii, si acést'a opiniune erá sprijini-
ta pe ore cari traditiuni arabe obscure. In loculu, unde Beke
pune muntele Sinai din candu in candu se. audu sgomote subte-
rane cari paru a fi produse de o cauza vulcanica, séu de imense
mare de granitu cari se deríma din profundele precipitie ce i
brásdéza cóstele. Aceste fenomene esplica pana la ore-care pun-
ctu ca cause naturale tunetulu ce audiau fii lui Israelu candu
Moise se suí pe munte spre a petrece 40 de zile in mijloculu
fulgereloru si a intunerecului. Totu doctorulu Beke crede cà

muntele Sinai a fostu unu vulcanu: in care casu s'aru esplică usioru luminele, tunetele si profund'a întunecime ce facura se tremure Israelitii. Spre a pune acestu faptu afara de ori-ce indo-éla întreprinse doctorulu Beke o noua espeditiune in Decembre, trecutu. Vice-regele Egiptului puse la dispositiunea sa unu vaporu, pe care doctorulu, acompaniatu de celebrulu geologu Milne, se transporta la Akaba si incepù exploratiunile sale. Aceste exploratiuni au reusitu in totulu. Adeveratulu Sinai n'ar fi in peninsula, ci la o di de cale spre N. O. de Akaba, si prin urmare cam la 100 mile de distantia de la locul unde se duceau crestini de peste totu globulu. Muntele recunoscutu de doctorulu Beke ca adeveratulu munte Sinai e numitu de Arabi: Jebel el Nur, *muntele luminei*. Elu gasi acolo resturi de animale sacrificate pe verfulu muntelui si inscriptiuni semitice. Aceste inscriptiuni, dupa doctulu caletoru, aru fi fostu sapate de insesi acele triburi carora Moise dadù legea morala. (Vocea Covurluiului.)

BIBLIOGRAFIA.

Vocabularia Romanu-Francesu lucratu dupa Dictionariulu Academiei franceze, dupa alu lui Napoleone Landais si alte dictionare latine, italiene ect. de Ioanu Costinescu primitu de efori'a scóloru in a. 1858 si terminatu in 1870 dóue volume formatu de lexiconu. Pretiu l. n. 20.

Cursulu complectu de comptabilitate in partida dubla pentru usulu scóloru, comerciantiloru etc. de Theodoru Stefanescu professoru de comptabilitate si de cursulu marfuriloru la scól'a superióra de comerciului din Bucuresci capitala. Librari-editori Ch. Stefanescu et Barasch, Bucuresci, 1874 8° mare pag. 400 Pretiulu 10 l. n.

Colectiune de tratatele si conventiunile Romaniei cu puterile straine, dela a. 1368 pana in dilele nóstre. De M. Mitileneu, secretariu generale si directoru aiu ministeriului afaceriloru straine. Bucuresci, 1874, 8° mare pag. 367. Pretiulu 10 l. n.

Tratatu de Anatomia discriptiva, de M. Buturescu, cu 17 figuri, intercalate in textulu loru I. Partea I din Nevrologia. Bucuresci 1870 8° pag. 176. Pretiu 4 l. n.

Principii elementare din dreptulu privatu, predate la scól'a de administratiune din Bucuresci. De C. Nacu, doctoru in dreptu. Dóue volume, Bucuresci 1874. 8° mare. Pretiulu 10 l. n.

Scrierile lui Constantinu Negruzi. Volumulu I. Pecatele tene-retieloru, vol. II. Poesii, vol. III. Theatru. Bucuresci, 1873. tóte trei volumele 15 lei noi.

Titu Maiorescu. Critice. In contra directii de astadi in cultura romana. Despre seriere, Limb'a romana in jurnalele din Austri'a. Observari polemice. Directi'a rom. Bucuresci 1874. 8° pag. 466 Pretiu 5 l. n.

V. Alexandri. Boieri si Ciocoi. Comedia in cinci Acte 1840—1846 dedicata Dlui M. Cogalniccanu. Bucuresci 1874 8° pag. 208. Pretiu 3 l. n.

Dictionariu romanu-francesu, de G. M. Antonescu Bucuresci (fora anu) 16° pag. 337. Pretiu 6 l. n. (nelegatu).

Regulamentu de transportu si tarife generale si speciale pentru transporturile de persóne si de bagagiuri, precum si pentru marfuri de mare si mica vitessa. Proprietatea societatiei actionariloru cáiloru ferate romane. Bucuresci 1873. Pretiulu 4 lei noi.

Femei celebre si femei mai multu séu mai pucinu demne d'a fi cunoscutu. Portrete culese din mai multe opere si arangiate astu-feliu de Iuli'a Sacallariu nascuta Iarcu. Bucuresci, 1874. Pag. 62. Pretiulu 1 leu nou.

Blondinulu din Namaru si Pasi'a dela Bud'a. Dóue novele traduse din limb'a germapa de B. Vermont. Bucuresci, 1873. Pag. 151. Pretiulu 1 leu 50 bani.

Contes'a Falsa. Novela de Edmond Hahn. Tradusa din limb'a germana de B. V. Vermont. Bucuresci, 1873. Pag. 251. Pretiulu 2 lei n.

Manualulu de Istori'a santa a noulu testamentu cu reflesiuni si instructiuni morali de preotulu I. Constantinescu. Se afla de vendiare la librariile Ionide si Socecu cu pretiulu 2 lej 50 bani.

Discursulu santului Ioanu Chrisostomu pentru Eunuculu Eutropiu, testu grecu cu traductiune romana de D. N. Badescu. Pretiulu 50 bani.

Prescurtare de Istori'a literaturii latine dupa Levi Alvarch traductiune de D. Dem. I. Popilianu, pretiulu 40 bani.

Clavigo, tragedia in 5 acte de Góthe, tradusa de D. N. Miculescu, pretiulu 80 bani. Aparute cátesu trelé sub auspiciile Societatiei Renascerea.

Limbagiulu Floriloru, elaboratu de o Romana, pretiulu 1 leu 70 bani.

Discursu asupra stilului de Buffon, tradusu de D. En. Ralténu, pretiulu 40 bani. Se afla de vendiare la librari'a Ionide (piati'a Teatru. In Bucuresci.)

Educatiunea si Instructiunea generale pentru Parenti, do-centi si altii, caror'a le este incredentiata si jace la inima culur'a poporului, de Munteanu — Solomonu. Blasiu 1874.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai. — Proprietatea si editur'a diocesei aradane. — Redactoru interim. **Vinceniu Mangro.**

Margaritarie séu Sentintie Poetice, filosofico-morale-estetice, dupa mal multi autori clasici latini, prelucrate de Petru Branu protopopu si profesor. Tom. I. Satu-mare.

Gramatic'a Latina teoretico-practica cu Vocabulariu latino-romanu, romano-latinu si de nume proprie. Partea I. Formele regulate, pentru clas'a I. gimnasiale, de Ioanu Corneliu Tacitu, profesor in gimnasiulu romanu gr. or. din Brasiovu.

Cuventari bisericesci, scrise de I. P. Papiu, preotu de dieces'a Gherlei spiritualu la institutul corectoriu reg. transilvanu, asesoru „consistoriale. Tom. II. Gherla.

A esitu de sub presa si se afla de vendiare fascicululu XXII, tom. II. (fasc. 5) din Dictionariulu limbei romane, lucratu ca proiectu, dupa inşarcinarea societatiei academice, de dd. A. T. Laurianu si I. C. Massimu cu concursulu d-loru I. Hodosiu si G. Baritiu.

Reflectiuni asupra educatiunii primei epoce din viétii omului, de I. Opranu. Pretiulu 1 leu.

A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tóte librariile CODICELE PENALE cu modificarile introduse prin legea dela 20. Februaru 1874, coprindiendu tóte explicatiunile necesare, de I. C. Lerescu. Pretiulu 2 lei.

A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tóte librariile miculu tratatu **Despre friguri**, potrivit pe întielegerea poporului, de Dr. Obedenaru carticica de mare folosu pentru cei cu familia numerosa, carticica necesara la toti cáti se duc la mosia, la via, la bai séu la alte locuri, **unde nu suntu medici**; ea contine si o notitia asupra apelor dela **Vacaresci**. In lipsa de medicu, se póte cinev-a curási singuru de friguri, veninu, tuse, palpitatia, diareea etc. Pretiulu 80 bani. In districte la principalele spitierii, 90 bani.

Concursu

1

Pentru nou infintiatutulu postu docentalu, in comun'a Iancahidu, de I Clase, se deschide pana in 28 Iuliu a. c. vechiu, candu si alegerea va fi.

Aspirantii la acestu postu, recursele sale cu propri'a sa mana scrise, prevediute dupa Inaltele instructiuni, adresate Onoratului Comit. paroch. — au a le asterne Inspectorulu cerc. de scole in Iancahidu per Bega-Sz. György in cottulu Torontalu.

Salariulu anualu e: 300 fl in bani gat'a auticipati totu la trei luni; 20 fl pentru paie aduse cu carausii gratuite din partea comunei, cu cari are a se incaldi localitatea docintelui si a eleviloru si cortelu liberu cu gradina si curte intrunu complexu de 1/2 iugeru.

Iancahidu in 27 Iuniu 1874 v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cerc. de scole Ioanu Popoviciu paroch.

Concursu

2

pentru parochi'a vacanta *Carpesti mari*, Protopresbiteratulu Pomezului; emolumintele sunt urmatórele: pamentu parochialu de 8 cubule; dela tóta cas'a 1/2 mesura encuradiu sfermatu si una di de lucru, nrulu caseloru 90. stólele indatinate, cuartiru liberu cu gradina.

Doritorii de a fi alesi la acésta parochie au a-si trimite recursele sale instruite conformu Stat. Org. la Protopresbiterulu tractualu in Rabagani pana in 10 Iulie in care di va fi si alegerea. Datu in Carpesti mari Iunie 8. 1874.

Comitetulu parochialu

Cu scirea si invoirea mea: Elie Moga. Protopresbiter. tractualu.

Concursu.

3

Din mai multe inpedecari intrevenite neputenduse tienea alegerea de preotu in parochi'a vacanta Manereu la terminulu publicatulu in fói'a Lumin'a Nr. 28 si 29. adeca: in 9 Iuniu a. c.

De nou se escrie concursu pentru indeplinirea acestei parochii cu terminu pe 7 Iuliu a. c. in care di se va tienea si alegerea. — Emolumintele incopciate cu acésta parochie sunt celea publicate in Nr. 28. si 29. ai „Luminei.“

Doritorii de a dobendi acést'a parochia sunt avisati, — recursurile prevediute cu documintele prescise in statutulu organicu ale adresá si trimite subscrisului in Buteni.

Manereu 14. Iuniu 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Ioanu Groza protopresbiterulu Halmagiului si administratoru interimalu alu Buteniloru.